



KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 5.12.2006
KOM(2006) 768 endelig

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET

**i henhold til artikel 19, stk. 1, i Rådets direktiv 2003/96/EF
(beskatning af industrielle anvendelser af LPG og beskatning af kul)**

1. INDLEDNING

I henhold til artikel 19, stk. 1, i Rådets direktiv 2003/96/EF om omstrukturering af EF-bestemmelserne for beskatning af energiprodukter og elektricitet¹ (herefter benævnt "energibeskatningsdirektivet" eller "direktivet") kan Rådet, ud over bestemmelserne i de foregående artikler i direktivet, navnlig artikel 5, 15 og 17, med enstemmighed på forslag af Kommissionen give en medlemsstat (der har anmodet herom) tilladelse til at indrømme yderligere fritagelser eller lempelser, hvis særlige politiske hensyn taler herfor.

Kommissionen behandler anmodningen. Bagefter forelægger den enten et forslag om Rådets tilladelse til en sådan foranstaltning eller giver Rådet en begrundelse for, hvorfor den ikke har foreslået tilladelse til en sådan foranstaltning.

I forbindelse med de undtagelser i energibeskatningsdirektivet, der udløb ved udgangen af 2006, har Grækenland og Litauen anmodet om tilladelse til at fravige nogle af bestemmelserne i energibeskatningsdirektivet for visse energiprodukter. Brevene med anmodningerne blev registreret hos Generaldirektoratet for Beskatning og Toldunion².

Formålet med denne meddelelse er at underrette Rådet om grundene til, at Kommissionen ikke fremsætter forslag om de ønskede tilladelser.

2. RESUMÉ AF ANMODNINGERNE

2.1. Den græske anmodning

Grækenland vil gerne anvende en nedsat afgiftssats på 0,29 EUR pr. 1 000 kg LPG, der anvendes til industrielle formål. Minimumsafgiftssatsen (jf. artikel 8 i energibeskatningsdirektivet) er på 41 EUR pr. 1 000 kg LPG, der anvendes som motorbrændstof.

Ifølge de græske myndigheder har foranstaltningen to hovedformål. Det første er at fremme anvendelsen af et mere miljøvenligt brændstof i forhold til andre mineralolier som en næstbedst og midlertidig løsning, idet der tages hensyn til, at naturgasnetværket endnu ikke er fuldført i Grækenland. I den sammenhæng fremhæver de græske myndigheder de miljømæssige fordele ved LPG. Det andet hovedformål med foranstaltningen er at styrke græske virksomheders konkurrenceevne.

Der er ikke fastsat en slutdato i anmodningen.

2.2. Den litauiske anmodning

Litauen vil gerne fravige de generelle bestemmelser i energibeskatningsdirektivet, navnlig artikel 2, stk. 1, og ikke beskatte kul. Litauen vil med andre ord gerne udskyde indførelsen af skat på kul.

¹ Rådets direktiv 2003/96/EF af 27. oktober 2003 om omstrukturering af EF-bestemmelser for beskatning af energiprodukter og elektricitet (EUT L 283 af 31.10.2003, s. 51). Senest ændret ved direktiv 2004/74/EF og 2004/75/EF (EUT L 157 af 30.4.2004, s. 87 og s. 100).

² Den 13. oktober 2006 (Grækenland) og den 29. september 2006 (Litauen).

Ifølge de litauiske myndigheder er hovedformålet med foranstaltningen at genopbygge og modernisere virksomheder i afsides liggende områder af landet og navnlig dem, der bruger kul. Ifølge de litauiske myndigheder tager det lang tid at gennemføre et sådant mål, og det er derfor nødvendigt at udskyde indførelsen af kulbeskatningen. De litauiske myndigheder understreger i den forbindelse, at formålet med foranstaltningen er at fremme erhvervsudviklingen i landets afsides liggende områder. De litauiske myndigheder har også understreget det stigende behov for lavprisenergikilder i et miljø med stigende energipriser for olie og gas, og de fremhæver også de igangværende ændringer af det nationale energisystem som følge af lukningen af atomkraftværket i Ignalina.

I anmodningen er 31. december 2009 fastsat som slutdato.

3. BAGGRUND FOR ANMODNINGERNE

Beskatningen af mineralolier (herunder også LPG) har været harmoniseret i EU siden 1993³. I EF-bestemmelserne er der fastsat minimumsafgiftssatser for motorbrændstof og fyringsolie. Ud fra ønsket om at styrke konkurrenceevnen for visse handels- og industrivirksomheder i EU i forhold til tredjelandes virksomheder er der i energibeskatningsdirektivets artikel 8 fastsat væsentligt lavere minimumsafgiftssatser for anvendelse af motorbrændstof til de pågældende formål. På det indre marked tilsigter minimumssatserne at skabe ensartede vilkår for virksomhederne.

I den sammenhæng fik Grækenland oprindeligt tilladelse til at anvende nedsatte afgiftssatser og fritagelse for beskatning af LPG, der anvendes til industrielle formål. I 2001 blev tilladelsen for sidste gang forlænget af Rådet til den 31. december 2006, og den blev senere indarbejdet i energibeskatningsdirektivets overgangsordninger.

Gennem vedtagelsen af energibeskatningsdirektivet blev de harmoniserede punktafgifter udvidet til at omfatte andre energiprodukter, der konkurrerer direkte med mineralolier som f.eks. kul. Formålet var at fjerne forvriddinger af konkurrencen mellem mineralolier og andre direkte konkurrerende energiprodukter, som ikke er underlagt EU-beskatning, samt at fjerne forvriddinger af konkurrencen mellem energiforbrugerne i forskellige medlemsstater eller ikke at beskatte andre energiprodukter end mineralolier (jf. anden betragtning i energibeskatningsdirektivet).

For at give medlemsstaterne mulighed for at tilpasse sig den nye situation og navnlig for at undgå pludselige prisstigninger for nyligt afgiftspligtige energiprodukter, blev der i energibeskatningsdirektivet fastsat en lang række overgangsperioder (enten generelle eller landespecifikke). I den forbindelse fik Litauen i betragtning af landets specielle situation tilladelse til at udskyde beskatningen af kul, koks og brunkul til den 1. januar 2007.⁴

I meddelelsen fra juni 2006 om *Undersøgelse af undtagelserne i bilag II og III til Rådets direktiv 2003/96/EF, der udløber ved udgangen af 2006* (herefter benævnt meddelelsen fra

³ Rådets direktiv 92/81/EØF af 19. oktober 1992 om harmonisering af punktafgiftsstrukturen for mineralolier (EFT L 316 af 31.10.1992). Ophævet sammen med Rådets direktiv 92/82/EØF af 19. oktober 1992 om indbyrdes tilnærmelse af punktafgiftssatserne for mineralolier pr. 31. december 2003 ved Rådets direktiv 2003/96/EF.

⁴ Jf. Rådets direktiv 2004/74/EF af 29.4.2004 (EUT L 157, s. 87).

2006)⁵ fremlagde Kommissionen en undersøgelse af den vidtrækkende fleksibilitet, der allerede er indbygget i energibeskatningsdirektivet, og den fremhævede navnlig den logik og begrundelse, der underbygger medtagelsen af en lang række produktspecifikke eller brugerspecifikke optioner. Kommissionen fremhævede navnlig, at der i direktivet allerede er taget passende hensyn til de potentielle konkurrencebegrænsninger, der kan opstå i forbindelse med energibeskatning. I meddelelsen understregede Kommissionen også den altafgørende betydning, som beskatningen af kul er tillagt i direktivet.

4. KOMMISSIONENS VURDERING

Kommissionen mener, at Grækenland og Litauen i deres anmodninger for det meste har fremført argumenter, som der allerede er taget højde for i direktivet. Det gælder navnlig for beskatningens anvendelsesområde, hvor der fastsættes minimumsafgiftssatser og mulige afgiftsdifferentieringer for visse produkter og anvendelser. EF-lovgiveren har ved at opstille en række kriterier på grundlag af proceduren i EF-traktatens artikel 93 afvejet analoge argumenter i forhold til de formål og interesser, der også er omhandlet i energibeskatningsdirektivets artikel 19, stk. 1, tredje led, herunder navnlig for det indre marked, konkurrence uden forvridninger og EF's miljø- og energipolitik.

EF-lovgiveren tog navnlig passende hensyn til konkurrenceaspekter, da direktivet blev vedtaget. Disse påvirkede først og fremmest hele fastsættelsen af minimumsafgiftssatser under hensyn til produkt og anvendelse. Ydermere indeholder direktivet et komplet sæt af mulige optioner, som medlemsstaterne kan benytte alene på basis af selve direktivet, og som tillader yderligere differentieringer af afgiftssatser af forskellige grunde, herunder konkurrencehensyn i nogle tilfælde. I de fleste tilfælde skal minimumsafgiftssatserne overholdes for at sikre ensartede vilkår for virksomhederne på det indre marked. Satser under disse minimumssatser kan, for så vidt angår erhvervsbrugerne, anvendes i overensstemmelse med de strenge vilkår i direktivets artikel 17, stk. 2-4. Et af disse vilkår er, at miljøvirkningerne af disse minimumssatser skal opretholdes gennem andre midler.

De minimumssatser, der anvendes i forbindelse med direktivets artikel 8, og som er lavere end de i artikel 7, stk. 1, fastsatte satser, skal ses i denne kontekst. Grækenlands henvisning til græske virksomheders konkurrenceposition afspejler derfor ikke et særligt politisk hensyn med henblik på direktivets artikel 19. Den ubegrænsede undtagelse af konkurrencemæssige grunde, som Grækenland har anmodet om, kan derfor ikke accepteres.

Det vil i denne sammenhæng heller ikke være hensigtsmæssigt at indrømme en yderligere undtagelse for en begrænset periode. Grækenland har allerede haft tilstrækkelig tid til at tilpasse sig til minimumsafgiftssatserne for LPG, idet de harmoniserede minimumsafgiftssatser for motorbrændstof til visse industrielle og kommercielle formål har eksisteret siden 1993 og gælder for alle medlemsstater. Grækenland har ikke i denne forbindelse fremført argumenter, der kan tages hensyn til efter artikel 19 i energibeskatningsdirektivet.

Når Grækenland fremhæver de miljømæssige aspekter af LPS, vil Kommissionen gerne påpege, at naturgasnetværket, så vidt den er underrettet, allerede er delvis gennemført navnlig i de mest industrialiserede områder i Grækenland. En for fordelagtig beskatning af LPG,

⁵ KOM(2006) 342 af 30. juni 2006 *Undersøgelse af undtagelserne i bilag II og III til Rådets direktiv 2003/96/EF, der udløber ved udgangen af 2006.*

herunder den i Grækenland planlagte, næsten fuldstændige fritagelse, vil kunne tilskynde brugerne til ikke at skifte til naturgas, som er mindst lige så miljøvenlig som LPG. Det kunne forstyrre det konkurrenceforhold mellem de to typer brændstoffer, som Rådet har fastlagt i forbindelse med artikel 8 i energibeskatningsdirektivet. Rådet, der fulgte proceduren i EF-traktatens artikel 93, fastlagde med fuldt overlæg dette konkurrenceforhold og andre lignende forhold. Hvis en medlemsstat har en anden vurdering, udgør det ikke et særligt politisk hensyn som omhandlet i energibeskatningsdirektivets artikel 19.

Hvad Litauens anmodning angår, understreges det, at det i energibeskatningsdirektivet udtrykkeligt fastsættes, at der skal anvendes punktafgifter for kul (jf. ovenfor). Foruden aspektet af konkurrence mellem forskellige brændstoffer er dette berettiget ud fra behovet for miljøbeskyttelse, et aspekt som energibeskatningsdirektivet tager hensyn til i overensstemmelse med hvert energiprodukts karakter. I den forbindelse henvises der i direktivet udtrykkeligt til traktatens artikel 6, der fordrer, at miljøbeskyttelse integreres i udformningen og gennemførelsen af andre EF-politikker (sjette betragtning). Der henvises også til Kyoto-protokollen, som EF har ratificeret⁶, og det anføres, at beskatning af energiprodukter og elektricitet hører til de instrumenter, der kan bidrage til at nå målene i protokollen (syvende betragtning). Af de brændstokategorier, som er omfattet af energibeskatningsdirektivet, medfører kul dog de højeste udledninger af CO₂.

På denne baggrund kan Litauens anmodning ikke accepteres, for så vidt som den må opfattes som værende baseret på et generelt ønske om at forbedre konkurrencen. Energibeskatningsdirektivet integrerer udtrykkeligt kul i denne ordning netop af hensyn til konkurrencen, idet der dog er fastsat en række variationer som beskrevet ovenfor. Betragtninger af nævnte art kan derfor ikke kvalificeres som særlige politiske hensyn med henblik på direktivets artikel 19.

Det følger af ovenstående, at en fordelagtigere beskatning af kul heller ikke vil være berettiget ud fra et miljømæssigt synspunkt, som der også skal tages hensyn til efter artikel 19.

Sådanne konklusioner styrkes endog af Litauens argument om, at kul lider mindre af energiprisstigninger end andre mere miljøvenlige brændstoffer som f.eks. naturgas.

En række andre argumenter, som Litauen har fremlagt, bør også omtales.

Litauens anmodning kan også opfattes som værende begrundet i ønsket om at forlænge fritagelsen for kul som en *midlertidig* foranstaltning.

Det skal i den sammenhæng understreges, at Litauen fik tilladelse til at fritage kul, koks og brunkul fra beskatning indtil den 1. januar 2007⁷ i fuld overensstemmelse med den litauiske anmodning, der blev indgivet før tiltrædelsen af EU som led i de overgangsperioder, som de tiltrædende medlemsstater blev indrømmet i forhold til det nyligt vedtagne direktiv⁸. Formålet med overgangsperioderne var at give de pågældende medlemsstater mulighed for at opfylde

⁶ Rådets afgørelse 94/69/EF af 15. december 1993 om indgåelse af De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (EFT L 33 af 7.2.1994, s. 11).

⁷ Rådets direktiv 2004/74/EF om ændring af direktiv 2003/96/EF hvad angår visse medlemsstaters mulighed for at anvende midlertidige afgiftsfritagelser eller –lempelser for energiprodukter og elektricitet (EUT L 157 af 30.4.2004, s. 87).

⁸ KOM(2004) 42 af 28.1.2004 Forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 2003/96/EF hvad angår visse medlemsstaters mulighed for at anvende midlertidige afgiftsfritagelser eller –lempelser for energiprodukter og elektricitet.

de nye krav, som direktivet indførte. Rådet har i den sammenhæng skønnet, at de i direktiv 2003/96/EF fastsatte minimumssatser vil kunne skabe alvorlige økonomiske og sociale problemer, og at overgangsperioder derfor er nødvendige (anden og tredje betragtning i direktiv 2004/74/EF).

De overgangsperioder, der på Litauens anmodning blev indrømmet i henhold til direktiv 2004/74/EF, tog navnlig hensyn til det aspekt, som Litauen i dag støtter sig til. Det vedrører den overgangsperiode, der er nødvendig for Litauens energisektor som følge af lukningen af atomkraftværket i Ignalina. I den sammenhæng anmodede Litauen om og fik tilladelse til at fritage naturgas og elektricitet for beskatning indtil den 1. januar 2010 i overensstemmelse med programmet for lukning af atomkraftværket i Ignalina.

Da der ved vedtagelsen af direktiv 2004/74/EF blev taget passende hensyn til alle disse aspekter, kan Kommissionen ikke pege på særlige politiske hensyn under de nuværende forhold.

Endelig kan Kommissionen ikke acceptere det regionalpolitiske argument, som Litauen fremfører.

Kommissionen bemærker i den forbindelse, at undtagelsen for perioden 2004–2006 aldrig var bestemt til at bidrage til at genopbygge og modernisere virksomheder i afsides liggende områder af landet, så en "forlængelse" af undtagelsen er altså ikke mulig under denne overskrift.

Nævnte formål kan heller ikke accepteres som et særligt politisk hensyn i sig selv, som vil kunne begrunde den tilladelse, der anmodes om i henhold til artikel 19 i energibeskatningsdirektivet. Den planlagte fordelagtige beskatning er for øvrigt slet ikke begrænset til visse regioner, så skattefritagelsen for kul forekommer ikke at være et proportionelt svar på et sådant politisk formål. I modsætning til en passende direkte støtte til særlige aktiviteter⁹ ville skattefritagelsen for kul ikke være målrettet på de tilsvarende behov i de forskellige situationer, men snarere dække kulforbruget i al almindelighed. Samtidig ville et af hovedformålene med denne beskatning, nemlig at skabe incitamenter for en øget energieffektivitet og den deraf følgende beskyttelse af miljøet, blive unødigt undermineret. Kommissionen erindrer igen om, at energibeskatningsdirektivet indeholder bestemmelser, der tillader visse lempelser med hensyn til beskatning, og samtidig bevarer de miljøvirkninger, som det skal tilvejebringe (jf. navnlig direktivets artikel 17, stk. 2-4).

5. KONKLUSIONER

Ud fra ovenstående betragtninger mener Kommissionen ikke, at de fremførte politiske hensyn berettiger til de tilladelser, der er anmodet om, og som ville medføre undtagelser fra nogle af de vigtigste bestemmelser i energibeskatningsdirektivet. I betragtning af energibeskatningsdirektivets bestemmelser, herunder de deri fastsatte forskellige optioner, svarer de konkurrencemæssige betragtninger, som anmodningerne bygger på, ikke til særlige politiske hensyn som omhandlet i artikel 19. Nogle aspekter af de anmodninger, der er indgivet, modarbejder de formål og interesser, som direktivets bestemmelser bygger på

⁹ Tildeling skal naturligvis ske efter de regler, der gælder for statsstøtte.

(artikel 19). Fritagelse for kul er ikke et proportionelt svar på de genopbygnings- og moderniseringsmålsætninger, som Litauen opstiller.

Der er heller ingen grunde efter artikel 19, som berettiger til de tilladelser, der er anmodet om som overgangsforanstaltninger.

Kommissionen foreslår derfor, at **de tilladelser, der er anmodet om, ikke ydes.**